

ถอดบทเรียนงานวิจัยที่นำไปใช้ได้จริง : ก้าวสำคัญของการพัฒนาตลาดทุนไทย

(เผยแพร่เมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2568 ในคอลัมน์ “คุยกับ ก.ล.ต.” นสพ.กรุงเทพธุรกิจ)

โดย นายเอนก อยู่เย็น รองเลขาธิการ และโฆษก
สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

สวัสดีครับ ทุกวันนี้โซเชียลมีเดียเข้ามาเติมเต็มชีวิตประจำวันของเราทุกคน ตั้งแต่เด็กเล็กจนวัยเกษียณ แต่ปฏิเสธไม่ได้เลยว่าการใช้โซเชียลมีเดียก็พาความเสี่ยงมาใกล้ตัวเรามากขึ้นเช่นกัน โดยเฉพาะความเสี่ยงจากข้อมูลที่หลั่งไหลเข้ามาจากหลายทิศทาง โดยเฉพาะข้อมูลที่กระทบต่อสุขภาพกายและสุขภาพทางการเงิน ที่ทำให้พวกเรามักเกิดคำถามว่า “ข้อมูลไหนเชื่อถือได้ และข้อมูลไหนไม่ควรเชื่อ?” โดย ก.ล.ต. ก็ให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ข้อมูลทางการเงินอย่างต่อเนื่องและได้จัดทำงานวิจัยที่เป็นประโยชน์เกี่ยวกับเรื่องนี้โดยเฉพาะ ซึ่งวันนี้เราจะมาพูดคุยกันครับ

ย้อนไปเมื่อปีที่แล้วทีมฝ่ายวิจัยและขับเคลื่อนข้อมูล ก.ล.ต. ได้จัดทำงานวิจัยหัวข้อ “The Rise of Finfluencers: Mapping the Landscape on Thailand’s Capital Market” ซึ่งนำ AI มาช่วยคัดกรองข้อมูลบนโซเชียลมีเดียและวิเคราะห์คอนเทนต์จากอินฟลูเอนเซอร์เพื่อสะท้อนให้เห็นว่า ก.ล.ต. ควรกำกับดูแลการเผยแพร่ข้อมูลของอินฟลูเอนเซอร์อย่างไรให้เหมาะสม และหนึ่งในข้อเสนอสำคัญจากงานวิจัยนี้ คือ การกำหนดเกณฑ์ให้ชัดเจนว่า “อะไรทำได้-อะไรทำไม่ได้” ซึ่งนำไปสู่การจัดทำโครงการ Responsible Voices สำหรับ Influencer เพื่อส่งเสริมความรู้และให้ข้อมูลเกี่ยวกับการลงทุนบนโซเชียลมีเดียอย่างมีความรับผิดชอบ ซึ่งงานวิจัยและโครงการนี้เป็นผลงานสำคัญที่ทำให้ ก.ล.ต. ได้รับรางวัล “Regulator Initiative of the Year” จาก Regulation Asia 2025 ตอกย้ำถึงความสำเร็จของการใช้ข้อมูลและงานวิจัยขับเคลื่อนการกำกับดูแลครับ

เมื่อได้กล่าวถึงตัวอย่างโครงการที่สร้างประโยชน์จากการนำผลงานวิจัยไปใช้จริงแล้ว ขอนให้ผมนึกถึงงาน “SEC Capital Market Symposium 2025” ที่จัดโดย ก.ล.ต. เมื่อกลางเดือนพฤศจิกายนที่ผ่านมา ซึ่งงานดังกล่าวเปรียบเสมือนเวทีแลกเปลี่ยนองค์ความรู้จากงานวิจัย ระหว่าง ก.ล.ต. สถาบันการศึกษา ผู้ประกอบการ และผู้ที่เกี่ยวข้องหลากหลายภาคส่วน ภายในงานมีการนำเสนองานวิจัยที่น่าสนใจหลายชิ้น ทั้งจากผู้เข้าร่วมประกวดและจากทีมฝ่ายวิจัยฯ ก.ล.ต.

วันนี้ผมจึงขอหยิบยกผลงานวิจัยเกี่ยวกับ “Measuring Market Integrity” และ “Tick Size ในตลาดทุนไทย” ที่จัดทำโดยทีมฝ่ายวิจัยฯ ก.ล.ต. ซึ่งผมได้ฟังมาแบบติดขอบเวทีมาสรุปให้ทุกท่านครับ

เริ่มกันที่งานวิจัยหัวข้อแรก “Measuring Market Integrity: Insights and Metrics for Thailand’s Capital Market” เป็นที่ทราบกันดีว่า market integrity มีบทบาทสำคัญต่อความเชื่อมั่นและความไว้วางใจต่อตลาดทุน ซึ่งหน่วยงานกำกับดูแลหลายต่างประเทศ เช่น หน่วยงานกำกับดูแลทางการเงินในสหราชอาณาจักร (FCA) และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และการลงทุนของออสเตรเลีย (ASIC) ก็ได้นำตัวชี้วัดด้าน Market Integrity มาใช้เป็นเครื่องมือภายในเพื่อประเมินประสิทธิผลของนโยบายและ

ประกอบการตัดสินใจเชิงนโยบาย รวมถึงใช้เป็นข้อมูลเพื่อการตรวจสอบและติดตามพฤติกรรมที่ผิดปกติอีกด้วย ซึ่ง ก.ล.ต. ได้จัดทำงานศึกษาเพื่อวัดระดับ market integrity ของตลาดหุ้นไทย โดยใช้แนวทางเดียวกับหน่วยงานกำกับดูแลชั้นนำในต่างประเทศ จากผลการศึกษาพบว่า **ระดับ market integrity ของไทยปรับตัวดีขึ้นหลังจากช่วง Covid pandemic ในปี 2563** สะท้อนให้เห็นถึงความแข็งแกร่งและความโปร่งใสที่ดีขึ้นของตลาดหุ้นไทย สอดคล้องกับการดำเนินนโยบายยกระดับบริษัทจดทะเบียนเข้มแข็งที่มีการเน้นไปที่ธรรมาภิบาลและระบบการควบคุมภายในของบริษัท และยังพบว่าในตลาดต่างประเทศที่มีโครงการลักษณะเดียวกันต่างก็ให้ผลลัพธ์เชิงบวกเช่นกันครับ จึงแสดงให้เห็นว่า **การยกระดับมาตรฐานธรรมาภิบาลของบริษัทจดทะเบียนสามารถส่งผลเชิงประจักษ์ต่อคุณภาพของตลาดทุนและช่วยเสริมสร้างความเชื่อมั่นของผู้ลงทุนในระยะยาวได้จริง**

อีกหนึ่งงานวิจัยที่น่าสนใจไม่แพ้กัน คือ “Tiny Ticks, Big Impact? Reassessing Tick Size in the Thai Stock Market” ซึ่ง ก.ล.ต. ได้ศึกษาต้นทุนในการซื้อขายหุ้นในไทยเปรียบเทียบกับตลาดในภูมิภาคและตลาดที่พัฒนาแล้ว ผลการศึกษาพบว่า ปัจจัยสำคัญที่ทำให้ต้นทุนการซื้อขายสูงนั้นส่วนใหญ่เป็นผลมาจาก Tick size หรือช่วงราคาขั้นต่ำในการเสนอซื้อขายหุ้น

ถึงตรงนี้ ผู้อ่านอาจมีคำถามว่า ทำไมผู้ลงทุนรายย่อยจึงควรสนใจเรื่อง Tick size? ผมขออธิบายให้เข้าใจง่าย ๆ ครับ เพราะ Tick size มีบทบาทสำคัญต่อต้นทุนการซื้อขาย (transaction cost) โดยเฉพาะ bid-ask spread ซึ่งเป็นต้นทุนแฝงที่ผู้ลงทุนต้องเผชิญทุกครั้งที่ย่อหรือขายหุ้นนั่นเองครับ

โดยผลการศึกษาพบว่า **ตลาดหุ้นไทยมีขนาด Tick size โดยเฉลี่ยสูงที่สุดในภูมิภาค** และเมื่อเปรียบเทียบกับตลาดหุ้นที่พัฒนาแล้ว ค่า Tick-to-price ratio ของไทยก็อยู่ในระดับสูงที่สุดในกลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษานอกจากนี้ยังพบว่าร้อยละ 83 ของหุ้นไทย มี spread กว้างเกินความจำเป็น โดยซื้อขายอยู่ที่ระดับ 1-2 tick สะท้อนให้เห็นว่าหุ้นไทยส่วนใหญ่มีลักษณะเป็น Tick constrained stock หรือหุ้นที่ราคาซื้อขายถูกจำกัดด้วยขนาดของ Tick size สรุปได้ว่าการปรับลด Tick size จะช่วยลดต้นทุนการซื้อขายของผู้ลงทุนไทยได้ครับ

นอกจากนี้ ทีมฝ่ายวิจัยฯ ของ ก.ล.ต. ยังได้ศึกษาข้อมูลจากงานวิจัยต่างประเทศพบว่าให้ผลลัพธ์สอดคล้องกัน คือ **การลด Tick size จะช่วยลด spread ลดต้นทุนการซื้อขายลง** ทำให้มีแนวโน้มในการเพิ่มสภาพคล่องของตลาดและยังช่วยให้กระบวนการค้นหาราคา (price discovery) มีประสิทธิภาพขึ้น ซึ่งสิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญในการเพิ่มศักยภาพการแข่งขันของตลาดทุนไทยในระยะยาว ซึ่งขณะนี้ ก.ล.ต. อยู่ระหว่างหารือร่วมกับตลาดหลักทรัพย์ฯ ครับ

ทั้งหมดนี้เป็นเพียงตัวอย่างที่สะท้อนให้เห็นว่า งานวิจัยนั้นจะมีประโยชน์สูงสุด ก็ต่อเมื่อเรานำมาต่อยอดและปรับใช้จริงอย่างเป็นรูปธรรม สำหรับผู้อ่านที่สนใจรับชมการนำเสนอผลงานวิจัยทั้งหมดในงาน SEC Capital Market Symposium 2025 สามารถรับชมย้อนหลังได้ที่เฟซบุ๊กเพจ “[สำนักงาน ก.ล.ต.](#)” และดาวน์โหลดเอกสารที่เกี่ยวข้องได้ที่ [เว็บไซต์ ก.ล.ต.](#) ครับ

ก.ล.ต. ดูแลตลาดทุน เพื่อให้คุณมั่นใจ
